

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 29. marca 1934.

Štev. 37.

Predlog inženierjev

Naši inženirji so ustanovili poseben akcijski odbor, ki naj najde sredstva in pota za omiljenje gospodarske stiske in odpravo brezposelnosti. Pod predsedstvom inž. Hribarja je izdelal odbor obširno resolucijo, kako doseči ta cilj. Po tej resoluciji bi bilo treba storiti to-le:

1. Iz zastopnikov vseh stanovskih, strokovnih in gospodarskih organizacij naj se sestavi gospodarski svet, ki naj ima odločilen vpliv na državno gospodarsko politiko.

2. Sedanja denarna politika naj se temeljito preosnuje s ciljem, da se prične normalno funkcioniranje denarnega trga in da se omilijo odnosi med dolžniki in upniki.

3. Sestavi naj se stabilen gospodarski program za harmoničen razvoj vseh panog gospodarstva v državi.

4. Izvedejo naj se časi primerne socialne reforme.

Akcijo naših inženierjev pozdravljamo toplo in z zadoščenjem, saj se je baš »Trgovski list« s posebno odločnostjo zavzel ne le za ustanovitev gospodarskega sveta, temveč tudi za uvedbo načrtnega gospodarstva, ki je tudi na programu inženierjev.

Program, kakor ga navajajo inženirji, pa je treba sedaj tudi konkretizirati, da pa enkrat pridemo iz dobe predlaganja in debatiranja v dobo ustvarjanja in uresničevanja sklenjenih načrtov. Program pa je treba konkretizirati tudi zategadelj, ker ima do podrobnosti izdelan program vse drugačno agitatorično silo v sebi, ko še neizdelan načrt. Tudi morebitne pomisleke proti tej ali oni točki programa more njegova konkretizacija najuspešneje razpršiti.

Pri današnjih razmerah ni mogoče pri realizaciji programa računati edinole na državno pomoč. Marsikatera misel bo izvedljiva le s samopomočjo. To velja zlasti za normaliziranje razmer na denarnem trgu. Kakor dokazuje popolen neuspeh vseh apelov na Narodno banko, mora javnost računati s tem, da mora rešiti vprašanje normalnega poslovanja denarnih zavodov le z lastno silo in aktivnim sodelovanjem denarnih zavodov samih. Nujna potreba ustanovitve obračunskega zavoda stopa zato znova v ospredje. Pa tudi financiranje javnih del bi moglo znatno pospešiti sanacijo na denarnem trgu, ker bi mogla rentabilna javna dela — in takšna so zlasti nujna — spraviti v kroženje znatne, sedaj težavirane vsote.

Nezaupanje, ki je zgrabilo ljudi, je globoko in ga ni mogoče odpraviti nakrat, temveč le polagoma. Zato je nujno, da se ljudi zainteresira predvsem za dela v njih najbližji okolici. Zato bi se posebno v prvem času smelo apelirati na javnost le za javna dela v domačem okraju in kvečjem v banovini. Šele potem, ko se bodo ljudje prepričali, da so se dela izvršila, da se naložbe rentirajo, da se njih denar obrestuje, je mogoče uspešen apel tudi na dela izven domače banovine.

Nobenega dvoma ni, da so socialne reforme potrebne, toda pri tem je potrebna še posebno velika preudarnost. V času krize ni mogoče nobeno povečevanje socialnih bremen in kdor bi to poizkusil, ta ogroža ves gospodarski obnoveni načrt. Vse delo na socialnem polju bi se moralo omejevati na to, da se zviša pridobitna sposobnost ljudi, da se zviša standard in s tem kupna moč prebivalstva in že s tem se bo tudi avtomatično zboljšal socialni položaj ljudi.

Kakor smo že naglasili, pozdravljamo akcijo naših inženierjev iskreno in prepričani smo, da bodo tudi inženirji našli v naši gospodarski javnosti vso podporo. Zelim le, da bo akcija inženierjev čim bolj živahna, ker le nad vso živahna akcija more premagati mrtvilo in apatičnost, ki se vedno bolj polasčata naše javnosti.

Ponudba, ki se ne sme prezreti

Domači stavbeniki so pripravljeni izvršiti dela za 30% ceneje kakor pa Batignolles

Zveza združenj jugoslovanskih gradbenikov in stavbenikov je na svojem 7. kongresu dne 25. marca po referatu Dušana Djordjevića, gradbenika iz Beograda, o gradnji naših novih železnice sprejela to resolucijo:

Kraljevska vlada in narodno predstavništvo se naprošata, da se odda gradnja železniških prog, ki naj bi jo izvršile tuje tvrdke, in se gradnja teh prog še ni pričela, kakor proge Priština—Kuršumlja in Bihać—Zrmanja (Knin) našim domačim podjetjem pod istimi pogoji, kakor so bila ta dela oddana podjetju Batignolles. Pri tem so domača podjetja pripravljena v korist države dovoliti še te popuste:

1. Domača podjetja popuste na imeno-

vanih progah od cene, ki so priznane Batignollesu, 30 odstotkov.

2. Domača podjetja položijo vso po zakonu predpisano kavecijo.

3. Domača podjetja plačajo pogodbeno takso, nadalje 2% obrtnega davka in 0-50 priznalne takse, ko tudi vse druge državne dajatve, ki so zvezane s tem poslom.

4. Domačim podjetjem ni treba plačati nobenih obresti za angažirani kapital, kakor je to določeno za podjetja Batignolles.

5. Država ima samo to obvezo, da domačim podjetnikom vsak mesec redno plača dejansko izvršena dela in to v dinarjih.

To resolucijo je izročila Zveza ministrskemu predsedniku, prometnemu ministru in predsedstvu narodne skupščine.

Vzroki naše finančne krize

Govor senatorja dr. Gustava Gregorina na proračunski seji senata z dne 24. marca.

Težkoče, s katerimi se morajo že od druge polovice l. 1931. boriti naše državne finance in naše državno gospodarstvo, z njimi pa tudi naše samoupravne uprave, izhajajo v prvi vrsti iz splošne gospodarske krize, ki je zgrabila ves svet in tudi naše gospodarstvo. Če torej hočemo ozdraviti naše državne in samoupravne finance, se moramo najprej lotiti ozdravljenja našega gospodarstva, ki zdihuje pod splošno krizo, katero še povečujejo neznosni državni in samoupravni davki, različne socialne dajatve in druge davščine, ki gredo, mesto da bi se zmanjševale so razmeroma s padanjem davčne sposobnosti obdačenih subjektov, ravno v nasprotno smer, s čimer se kriza samo še povečuje. Žal pa so država, samoupravna telesa in razne socialne institucije primorane, da gredo po tej poti, ker bi jim bilo drugače nemogoče, da izpolnjujejo svoje naloge. Zato morajo vsled krize oslabljeni davkoplačevalci prenašati še večja bremena, kakor pa so jim bila predpisana za časa konjunktore. Kako naj se napravi temu neznosnemu stanju konec, da se prepreči neizogibna katastrofa, ki sicer preti našemu gospodarstvu?

Predno odgovorim na to vprašanje, naj mi bo dovoljeno, da se nekoliko pomudim v vprašanju, če je sploh in v koliko bilo potrebno, da zavzame gospodarska stiska pri nas takšen obseg in kateri faktor je bil v prvi vrsti poklican, da ukrene potrebne korake, da se gospodarska kriza, ki se je pojavila v septembru 1931, vsaj ublaži. Če naglasim, da je splošno gospodarsko stisko poostрила istočasna denarna kriza, potem se nam vsiljuje vprašanje, če je ona institucija, ki je v prvi vrsti poklicana, da skrbi za naš denar, t. j. Narodna banka storila vse to, kar bi po svojih sredstvih in po zakonu morala in mogla storiti, da bi se ohranila vrednost dinarja? Mesto odgovora naj podam te konstatacije:

V drugi polovici l. 1931. so po padcu zlate veljave v Angliji doživljali naši denarni zavodi težke dneve. Tedaj je vlagatelj prevzela nervoznost, ki se je stopnjevala do pravega navala, do ruha, na naše denarne zavode. Najostrejši in tako rekoč prvi napad so izvršili vlagatelji na naš najmočnejši — in more se reči na naš najbolj varen zavod — na Prvo hrvatsko štedionico. To je bilo čisto naravno, če se pomisli, da je bil ta zavod glede vlog in števila vlagatelj na prvem mestu. V teh za Prastedionico, in s tem več ali manj tudi za druge zavode, usodnih dnevih, se je

s pravico pričakovalo, da bo Narodna banka brez obotavljanja priskočila zavodu v pomoč ali z lastnimi sredstvi ali z jamstvom, da bi se na ta način ustavilo dviganje vlagatelj. V ta namen bi zadostovalo 200 do 300 milijonov dinarjev, ki bi se dali na razpolago Prastedionici, ker bi vlagatelji, ko bi se prepričali, da so jim njih vloge vedno na razpolago, ne samo nehali dvigati vloge, temveč tudi začeli vračati dvignjene vloge. Ker pa je Narodna banka odrekla temu najmočnejšemu zavodu pomoč, je bilo neizogibno, da je nastalo nezaupanje tudi proti drugim najmočnejšim zavodom in tako je nastala splošna kriza našega denarništva. To krizo je še poostiril sklep Narodne banke, s katerim je odpovedala vse svoje dni denarnim zavodom kontingentirane kredite do višine, ki je bila do tedaj izkoriščena. S tem je bila najbolj solidnim zavodom odvzeta še ona žalostna likvidnostna rezerva, ki so jo do tedaj uživali pri N. B. in to baš v času, ko je nastala potreba, da se te poslužijo. S takšnim postopanjem so bili restringirani oziroma reducirani krediti baš najbolj solidnim in kredita najbolj vrednim denarnim zavodom, dočim so večinoma ostali neokrnjeni krediti manj solidnim zavodom, ki so, ko kriza sploh še ni obstojala, popolnoma izčrpali kontingente in jih večinoma uporabili v nelikvidne kreditne posle.

Ko so se pokazale posledice tega usodnega sklepa, je začela Narodna banka nekoliko pomagati denarnim zavodom, toda ta pomoč je bila že prepozna in poleg tega še nezadostna.

Poglejmo, kaj je v istem času storila Nemčija, da je v nekoliko tednih ustavila naval vlagatelj na denarne zavode. Ko so bile odpravljene omejitve glede izplačevanja vlog, je dala Reichsbanka denarnim zavodom neomejeno možnost eskontiranja varnih menic, toda proti 15% obrestim. Ko so vlagatelji videli, da morejo dvigniti svoje vloge, kadar le hočejo, ni nikomur padlo v glavo, da bi dvigal vloge, če jih ni v resnici potreboval. Danes so razmere v Nemčiji tako konsolidirane, da je Reichsbanka znižala diskont na 4 odstotke. Pri tem treba pomisliti, da omejitvi naporu Reichsbanke niso bili povzročeni toliko vsled dviganja vlog, kakor pa vsled velikih izgub nemških denarnih zavodov pri kreditih industriji. Če bi tudi mi šli po tej edini pravi poti, bi imeli danes popolnoma normalne kreditne razmere in kar je najbolj važno, ne bi doživeli poostrite krize. — Pri tej priliki je treba ponovno

poudariti zahtevo naših gospodarskih krogov, da se že enkrat napravi konec kontingentnemu sistemu pri podeljevanju kreditov N. B. Skrajni čas je, da N. B. prilagodi svoj sistem podeljevanja kreditov razmeram, ki vladajo v današnjem gospodarskem življenju. Samo s svobodnim eskomptom menic je mogoče dirigirati kredite tja, kjer so najbolj potrebni.

Če bi N. B. tako postopala, kakor je postopala Nemčija, ne bi prišlo do absurda, ki je nastal, ko je bil v začetku krize odpovedan potem kontingentirana že dovoljeni, a ne izrabljeni kredit ravno najbolj solidnim zavodom, pa čeprav so mogli predložiti na eskontiranje prvovredne kratkoročne menice, dočim so manj solidni zavodi, ki so izčrpali vse njim dovoljene kredite, mogli te uporabiti za manj varne in večinoma dolgoročne menice, da so bili torej ti manj solidni zavodi na boljšem.

(Dalje prih.)

Skupščina Združenja trgovcev v Krškem

V nedeljo, dne 25. marca se je zbralo članstvo Združenja trgovcev za srez Krško v prostorih hotela Gregorič v Krškem na svojo redno letno skupščino.

Skupščino je vodil predsednik združenja Fran Černe, ki je po otvoritvenem nagovoru podal izčrpno poročilo o gospodarskem stanju s posebnim ozirom na trgovino. V svojem govoru je zavzel svoje stališče glede cele vrste aktualnih vprašanj, zlasti glede denarstva, zaščite kmeta, sanacije denarnih zavodov in ureditve maksimiranja obrestne mere. Razpravljal je nato o davkih in preobremenitvi gospodarstva. Finančna politika ni v skladu s položajem našega gospodarstva in prevelik pritisk na davkoplačevalce pomeni nazadovanje gospodarstva; država naj bi izvedla še ne izkoriščene vires dohodkov, ki bi mogli olajšati preobremenitev malega in srednjega trgovca.

V naši gospodarski politiki smo opazili enostransko zaščito in pospeševanje nekaterih stanov, medtem, ko se je polagalo težnjam trgovine, kot važnemu faktorju narodnega gospodarstva, premalo pažnje.

Borba proti krošnjarstvu ni pokazala mnogo uspeha. Zlasti nadležno je krošnjarstvo z manufakturo.

V pogledu našega izvoza bi bile nujno potrebne olajšave. Združenje je sodelovalo tudi pri sestavi predlogov k novelizaciji obrtnega zakona. Predsednik je končal svoje poročilo z besedami: Kolikor bomo imeli solidarno organizirane moči, toliko bodo, ob veliki številni premoči drugih stanov, uspehi našega dela.

Tajnik združenja Rendla je za tem poročal o članskem gibanju in najvažnejših ukrepih združenja v pogledu na zastopstvo interesov svojega članstva.

Blagajniško poročilo izkazuje Din 22.965 10 par dohodkov, 15.614-25 Din izdatkov ter 31.278-73 Din celotnega premoženja. Računski zaključek za l. 1933. in proračun za tekoče leto, ki znaša 29.000 Din, so zborovalci soglasno odobrili.

Zvezni tajnik I. Kaiser je podal nato poročilo o položaju trgovine, o akcijah Zveze ter govoril o potrebi osnovanja stanovske organizacije jugoslovanskega trgovstva.

Spremembo pravil združenja, ki je odredila kr. banska uprava, so zborovalci vzeli na znanje.

Ob razpravi o obvezni naročbi »Službene glasila« se je sklenila obvezna naročba lista z željo po tedenski izdaji.

Prihodnja letna skupščina bo zopet v Krškem. Pri »Slučajnostih« se je debatiralo o krošnjarstvu in novih taksah na račune, note itd., nakar je predsednik zaključil skupščino.

TRGOVCI! Širite »Trgovski list«.

Slovenski sadni trgovci so zborovali

Veliki uspehi organizacije sadnih trgovcev in izvoznikarjev — Pomembni sklepi

Maribor, 26. marca.

Včeraj je bil II. redni občni zbor Združenja sadnih trgovcev in eksporterjev za Dravsko banovino, ki se ga je udeležilo častno število članov iz vse Slovenije. Občni zbor je vodil zaslužni predsednik veletrgovec Srečko Krajnc iz Pesnice, trgovsko zbornico je zastopal na zborovanju tajnik dr. Pless.

II. redni občni zbor je pokazal v pravi luči nujno potrebo čvrste in strnjene organizacije naše sadne trgovine, ki je v jedva poldrugoletnem obstoju pokazala takšne uspehe, kakor jih ne bi posamezniki nikoli dosegli.

Nazorno sliko iniciativnosti in agilnosti vodstva je pokazalo poročilo predsednika Kranjca, ki je po uvodnih pozdravnih besedah podal pregled dela v minulemu letu ter sliko splošnega položaja v sadni trgovini. Začrtal je obnem program bodočega delovanja. Najvažnejša so bila njegova izvajanja o sadovih III. državne konference izvoznikov sadja v Beogradu, ki je bila dne 18. februarja. (O poteku in sklepih te konference je »Trgovski list« že obširno poročal.)

Predsednik Krajnc je poročal tudi o drugih intervencijah društva. Tako je združenje interveniralo, da se ukinejo pristojbine za informativno službo v inozemstvu za izvoznike, včlanjene v združenju. Združenje pa bo tudi samo skušalo organizirati informativno službo. Uspela je intervencija za odpravo drugega tipa holandskih zabojev za izvoz. Združenje si prizadeva, da honorira v bodoče kontrolne komisarije država in da bodo direktno odgovorni centralni komisiji.

Centralna komisija je zagotovila, da se bodo izdajala izvozna uverjenja samo po Združenju in da jih tujcem ne bodo več izdajala. Združenje je interveniralo za izdajo pravilnika o razdelitvi strok, nadalje zaradi sezonskih kreditov Narodne banke, refakcij pri izvozu sadja, trgovinskih pogodb in še zaradi mnogih drugih važnih vprašanj.

Poročilo predsednika so sprejeli zborovalci z odobravanjem. K besedi se je nato javil tajnik Zbornice za TOI dr. Pless, ki je živahno pozdravljen čestital Združenju na vsestranskem razvoju. Nato je očrtal današnji gospodarski položaj in poudaril, da je radi težkih gospodarskih razmer tem večja potreba enotne, složne in močne organizacije. Omenil je tudi, da se je gen. tajnik in minister Mohorič intenzivno udeleževal v finančnem odboru za omiljenje novih davčnih predlogov in dosegel razne izjembe, ki so v mnogem znatno razbremenile naše davkoplačevalce. Skupščina je nato soglasno izrekla min. Mohoriču priznanje. Svoja temeljita izvajanja je zaključil dr. Pless s ponovnim pozdravom vsestranskemu delu in razvoju Združenja, želeč mu še nadaljnjih uspehov. Njegove besede so sprejeli zborovalci z dolgotrajnim odobravanjem.

O podrobnem poslovanju Združenja je poročal agilen tajnik Ambrožič. Takoj v začetku lanskega leta je Združenje potem Zbornice doseglo, da je banska uprava izdala pojasnilo, kdo je upravičen trgovati

s sadjem na debelo in ga izvažati. Iz tega pojasnila je razvidno, da zadošča pooblastilo za trgovino z mešanim blagom le za trgovanje s sadjem na drobno, ne pa na debelo. Pač pa zadošča za slednje pooblastilo za trgovino z deželnimi pridelki. Razvidno je, da si bodo morali vsi, ki so trgovali s sadjem na debelo, oskrbeti pravilna obrtna pooblastila ter pristopiti k Združenju. Važno je, da izide kmalu pravilnik o razdelitvi strok k novemu obrtnemu zakonu. Enako važno vprašanje pomožnega osebja v sadni trgovini je zadovoljivo rešeno z intervencijo pri banski upravi, ki je izdala tozadevno okrožnico. Glede izvoznih potrdil zahteva Centralna izvozna komisija predložitev potrdila o protokolaciji firme, ter bo Združenje skušalo zahtevo omiliti s tem, da ono jamči za protokolacijo. Glede uporabe telefona in telegrafa na železniških postajah v sadni sezoni se obeta lelos ugodna izjemba, isto tako tudi glede dostave vagonov na posamezne nakladalne postaje. Informativna služba lani ni zadovoljevala, ker je zakasnjevala za en dan. Zato je bo Združenje samo organiziralo. Združenje je sodelovalo pri ustanovitvi Jugoslovansko-palestinskega komiteja. Možnosti našega sadnega izvoza v Levanto in zlasti v Palestino so velike, potrebna bi bila le boljša organizacija tamšnjega trga in direktna zveza naših pristanišč z Jaffo. Sporazumno z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine je priredilo Združenje večje število predavanj o sadjarji, trganju sadja, manipulaciji za producente in za trgovce in eksporterje. Predavanja so bila v Ljutomeru, Vidmu, Središču in Rog. Slatini. Potrebno bo v bodoče taka predavanja še intenzivneje prirediti. Združenje se je udeležilo vseh izvoznih konferenc v Beogradu ter nastopalo na njih s samostojnimi predlogi, ki so pridobili splošen ugled organizaciji sadnih trgovcev in eksporterjev iz Dravske banovine. Zahtevalo je nadalje, da se imenuje v vsakem davčnem odboru tudi en zastopnik sadnih trgovcev. Izdala se bo tudi evidenca inozemskih tvrdk, da se zaščiti naša sadna trgovina pred izvestnimi inozemskimi spekulanti. Končno je podal referent še nekaj statistike: Združenje šteje ob koncu leta 1933. 114 članov.

Sklepi skupščine

Izbrala se je 14 članska deputacija, ki naj bi v prihodnjem mesecu osebno intervenirala v vseh za letošnjo sezono važnih zadevah. V to deputacijo se je prostovoljno javilo 14 članov, ki gredo v Beograd na lastne stroške. Izvolilo se je 5 člansko častno razsodišče v smislu pravil. Sklenilo se je, da tajništvo izdela na podlagi sklepov skupščine obširno resolucijo, na podlagi katere bo omenjena deputacija izvedla intervencije v Beogradu. Skupščina je soglasno pooblastila upravo, da v slučaju potrebe zviša letno članarino. Sklenilo se je nadalje, da mora članstvo prijavljati vse šušmarje, pa tudi neupravičene nakupovalce sadja, katerim se ne bodo izdale predpisane legitimacije.

Po 6urni razpravi je predsednik g. Srečko Krajnc zaključil izredno lepo uspelo skupščino.

Skupščina Združenja trgovcev v Murski Soboti

Dne 24. marca 1934. je bila dvorana Sokolskega doma v Murski Soboti polna premurskega trgovstva. Na skupščino v Mursko Sobotu prihiteli trgovci iz najoddaljenejših krajev murskosoboškega sreza. Udeležba na skupščini je bila rekordna, udeležilo se je 337, od skupno 473 članov.

Skupščino so posetili sreski podnačelnik dr. Oskar Skale kot sreski obrtni referent, narodni poslanec J. Benko, župan A. Hartner, zvezni tajnik I. Kaiser, dva zastopnika združenja v Ljutomeru, zastopnik gostilničarske ter zastopnik obrtne zadruge.

Predsednik združenja Frane Čeh je otvoril skupščino in prečital udanostao brzojavko Njegovemu Vel. kralju in pozdravno brzojavko ministru za trgovino in industrijo Juraju Demetroviču.

Predsednik Fran Čeh je poročal nato o gospodarskem položaju in akcijah, ki jih je združenje v preteklem letu izvedlo. Združenje se je lansko leto mnogo bavilo z davčnimi predpisi, dajalo je potrebne predloge in nasvete Zbornici za TOI in

Zvezi trgovskih združenj. V vprašanju zaščite kmeta je stavilo predloge, da se zaščitijo tudi mali trgovci, ki so prišli v plačilne težkoče radi zaščite kmeta ali radi nelikvidnosti denarnih zavodov. Združenje je budno zasledovalo trgovska pogajanja z Avstrijo, zlasti glede obmejnega prometa. Obrazložil je razmerje med izvozniki sadja, člani združenja in združenjem sadnih izvoznikov v Mariboru. Zahteva članov je, da se območje Prekmurja izloči iz obveznosti včlanjenja pri združenju sadnih trgovcev in izvoznikov v Mariboru, ker je to za prekmursko trgovstvo neprikladno, pa tudi zato, ker so razmere na štajerskem glede sadne trgovine popolnoma drugačne kakor v Prekmurju.

Združenje je sodelovalo z zadevi prodaje soli na debelo in drobno ter vžigalic; največ posla pa je imelo združenje s krošnjarstvom, pri čemer pa je uživalo združenje vso podporo v obrtnem referentu.

Združenje se je na večjih zborovanjih mnogo bavilo tudi z vprašanjem izvedbe

socialnega zavarovanja trgovstva in sodelovalo pri sestavi uredbe. Združenje je posredovalo tudi v zadevi sejmarstva in prodaje paprike. Podvzelo je borbo proti kartelom in previsoki zaščitni carini, posredovalo v primerih nelojalne tekme.

Združenje je sodelovalo pri sestavi predlogov k novelizaciji zakona o obrti; veliko pažnjo pa je posvečalo združenje tudi razvoju trg. nadaljevalnega šolstva v srezu. Zanimalo se je in sodelovalo je nadalje združenje pri vseh aktualnih gospodarskih vprašanjih.

G. J. Brumen je prečital za tem poročilo o poslovanju združenja, opremljeno s statističnimi podatki o gibanju članstva v preteklem letu.

Narodni poslanec J. Benko je nato v izčrpnem govoru orisal gospodarski položaj s stališča trgovine, župan A. Hartner pa je pozdravil skupščino v imenu mursko-soboške velike občine.

Za tem je poročal zvezni tajnik I. Kaiser o položaju naše trgovine z ozirom na uredbe kr. vlade in denarne prilike ter obrtno in gospodarsko zakonodajo in zaključil s poudarkom potrebe po solidarni stanovski organizaciji vsega jugoslovanskega trgovstva.

Računski zaključek za leto 1933, ki ga je podal predsednik g. Fran Čeh, izkazuje 66.290-93 Din dohodkov in 61.146-63 Din izdatkov. Celotno premoženje združenja je konec 1933. znašalo 202.474-96 Din.

Upravi so zborovalci na predlog člana nadzorstvenega odbora Bečaja izrekli soglasno razrešnico.

Predsednik g. Fran Čeh je predložil nato skupščini proračun za tekoče leto, ki izkazuje 55.000 Din izdatkov in isto vsoto dohodkov.

O obvezni naročbi »Službenega glasila« je poročal predsednik Čeh, ki je predlagal obvezno naročbo. Skupščina je predlog odobrila s pripombo, naj bi list izhajal tedensko.

Glede sprejemanja nakupovalcev se je sklenilo, da morejo sprejeti člani do 5 nakupovalcev; če jih pa hočejo imeti več, pa je potrebna za to odločitev uprave združenja.

Ker samostojnih predlogov ni bilo in se tudi k »Slučajnostim« ni nihče oglasil, je predsednik zaključil zborovanje.

Adria prašek je boljši

Kongres jugosl. trgovstva v Skoplju bo maja meseca

Kakor smo že poročali, bi imel biti v dneh od 15. in 16. aprila t. l. v Skoplju kongres jugoslovanskega trgovstva, na katerem bi se ustanovila Centrala zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije.

Ker bodo v Skoplju iste dni druge velike manifestacije in ker organizacija kongresa ne more biti v tako kratkem času izvedena, sporoča odbor za prireditve kongresa, da ne bo ta v dneh od 15. do 16. aprila, marveč v soboto, dne 12. in v nedeljo dne 13. maja t. l.

Zveza trgovskih združenj v Ljubljani vabi trgovstvo, da se udeleži v čim večjem številu te velike manifestacije jugoslovanskega trgovstva, ki je zvezana s prijetnim potovanjem, ob ugodnostih, ki jih bo odbor za pripravo kongresa oskrbel. Udeležiti se morejo kongresa in potovanja tudi žene, sorodniki in drugi. Prijave sprejemajo združenja in Zveza trgovskih združenj v Ljubljani. Vsi prijavljeni bodo o vseh ugodnostih, ki jih bodo uživali na potovanju in o programu kongresa ter o celotnem potovanju podrobno in pravočasno obveščeni.

Adria prašek je boljši

AVSTRIJA BO OVIRALA NAŠ IZVOZ

Kakor je razvidno iz pisave avstrijskih listov, zlasti dunajske »Die Borse«, bodo avstrijski agrarci skušali na podlagi sporazuma čim bolj omejiti uvoz jugoslovanskih agrarnih proizvodov na korist uvoza iz Madjarske. Zlasti bodo skušali omejiti uvoz debelih prašičev, jajc in žita. Kakor poročamo na drugem mestu, je Avstrija tudi že povišala uvozni žitni kontingent Madjarski in jasno je, da bodo tudi glede drugih naših izvoznih predmetov zmagali avstrijski agrarci. Potrebni so zato energični protiukrepi naše vlade in ti ukrepi naj ne veljajo le za avstrijske industrijske izdelke, temveč tudi za celo kopico avstrijskih trgovskih agentov in raznih tehničnih strokovnjakov, ki preplavljajo Jugoslavijo.

Po svetu

Nj. Vel. kralj je daroval za popravljence v Sisku 30.000 Din.

Senat je končal proračunsko razpravo in s 66 proti 4 glasovom sprejel proračun.

Gospodarski svet Male antante se sestane dne 20. maja v Bukarešti.

Zun. minister Jevtić je imel v senatu velik govor, v katerem se je najprej dotaknil rimskih posvetovanj, o katerih je dejal, da še niso prinesla prave jasnosti. Nato je opisal zgodovino prizadevanj, da se doseže gospodarsko sodelovanje evropskih držav. Ta prizadevanja so bila brezuspešna. Nikdar pa ni manjkalo dobre volje Mali antanti za to sodelovanje. Ob največji pozornosti senata je nato dejal med drugim zun. min. Jevtić:

Zli duh okoli naše države še vedno veje in ta se ne ustraši niti najbolj kriminalnih sredstev, da bi škodoval naši državi. Toda jugoslovanski narod je naučen gledati nevarnostim in stiskam v oči in se zna možno ubraniti tistih, ki dregajo vanj.

Mednarodna zamenjava blaga se ne vrši več po zastarelih načelih liberalizma in prohibicionizma, je nadalje izjavil min. Jevtić, temveč po načelih organizirane mednarodne trgovine. Zato je treba, da konzularna in diplomatska služba čim bolj ustreza potrebam domače trgovine in zun. ministrstvo bo gledalo na to, da se doseže ta naloga v čim večji meri.

Min. predsednik Uzunović je v senatu izjavil, da JNS želi, da bi obstajala močna opozicijska stranka, ki bi bila njen dostojen partner, vendar pa ni upanja, da do takšne stranke tudi pride. Ni pričakovati, da bi iz stranke dr. Hodžer ali Janjiča mogla nastati takšna stranka.

Na odločeno in prepričujočo izvajanja senatorja dr. Rajarja o nujnosti zasavske ceste je odgovoril gradbeni minister dr. Srkulj, da tudi sam priznava nujno potrebo te ceste, da pa jo mora zgraditi banovina, ne država, ker je to banovinska cesta. Ministrstvo bo gradnjo podpiralo, toda iz proračunskih sredstev mu to ni mogoče.

Rajhovski list »Westdeutscher Beobachter« je objavil članek, v katerem toplo propagira nemško-jugoslovansko zblizanje.

Deutsche Allg. Zeitung protestira, ker ni med novimi fašističnimi poslanci nobenega Nemca.

Mussolini je po vesteh francoskih listov izjavil francoskemu veleposlaniku Chambernu, da se je njegov govor napačno tolmačil. Njegov govor je bil namenjen predvsem Italijanom in fašistom in pod tem kotom ga je treba tudi tolmačiti. Mussolini pa želi, da ostanejo franc.-ital. odnosi dobri.

Plačilo za Dollfusovo zmago so prejeli te dni avstrijski davkoplačevalci v obliki posebnega varnostnega davka, ki se bo dobiral skozi dve leti in ki znaša od pol do 6 odstotkov od čistega dohodka podjetij. Dohodki pod 2500 šilingov na leto niso obdavčeni po tem davku.

Francoski zun. minister Barthou je odpotoval v Bruselj, da doseže zboljšanje v zadnjem času zelo poslabšanih belgijsko-francoskih odnosov. Iz Bruslja odpotuje v Varšavo, kjer je enako zapustil Boncour zelo slabo dedščino.

Pariška policija je odkrila večja skladišča orožja tako skrajno levčarskih ko desnčarskih skupin.

70.000—80.000 uradnikov namerava odpustiti francoska vlada, da zmanjša drž. izdatke.

Reprezentančna zbornica je kljub vetu Roosevelta sprejela z veliko večino glasov zakonski načrt, da se bivšim bojevnikom povečajo podpore. Roosevelt je vložil veto, ker ni obnem poskrbela reprezentančna zbornica tudi za kriterije teh večjih podpor.

Komunisti so kramovali v New Yorku pognati v zrak vse železniške postaje in izzvati najtežje nemire. Po ulicah New Yorka krožijo do zob oborožene patrolje policistov.

Mongolski knezi so baje izrekli željo, da se Mongolska priključi Mandžuriji. Japonska je nato pripravila 2 japonski in 2 mandžurski diviziji, da zasedeta Mongolsko.

Predsednik irske vlade de Valera je zahteval, da mora novi ameriški poslanik predložiti svoja akreditivna pisma njemu, ne pa več guvernerju Irske, ki je zastopnik britanskega kralja na Irskem. To zahteva smatrajo kot nov poizkus de Valere, da doseže polagoma popolno samostojnost Irske.

Denarstvo

20LETNICA ZAGREBSKE GRADSKE ŠTEDIONICE

Dne 16. t. m. je poteklo 20 let, odkar je začela poslovati zagrebska mestna hranilnica. Njena ustanovitev ni bila lahka, saj je bila že l. 1897. predlagana njena ustanovitev, a je ta predlog obč. svet 3krat zaporedoma odklonil. Šele 8. maja 1911 je bila soglasno sklenjena ustanovitev mestne hranilnice in šele l. 1914. je pričela hranilnica tudi poslovati. Kmalu nato nastala svetovna vojna je seveda razvoj zavoda znatno ovirala, vendar pa je dosegel zavod vsako leto nove uspehe in dosegel v l. 1918 že 312 milijonov kron vlog. Po vojni se je zavod skokoma razvijal in dosegel v l. 1931. višek svojega razvoja, ko so dosegle njegove vloge že skoraj 500 milijonov Din. Nastala kriza in vsled nje nastali splošni run je seveda občutila tudi Gradska štedionica. Dokaz njene visoke likvidnosti pa je, da je izplačala do konca septembra 1932 nad 225 milijonov Din, to je 46% svojih vlog. Pozneje se je stanje pomirilo in do konca l. 1933. so se vloge znižale le za 506 milijonov. V tem času pa so tudi že začele rasti nove vloge, ki so dosegle koncem l. 1933. že nad 65 milijonov Din.

Zagrebska mestna hranilnica je bila pravi blagoslov za mesto Zagreb. Med vojno je omogočila mestni občini dobro aprovizacijo mesta, po vojni pa je bila glavna pomoč pri modernizaciji mesta in dvigu gradbene delavnosti. Že med vojno je postala mestna hranilnica tudi lastnik zagrebskega tramvaja, ki ga je v kasnejših letih znatno razširila, popravila ter ustanovila tudi lastne delavnice. S svojo primeroma nizko obrestno mero je mnogo pripomogla k napredku gospodarskega življenja v Zagrebu. Tako more zagrebska mestna hranilnica pokazati ob svoji 20letnici — kljub vsem težavam — na velike uspehe in to je tudi razlog, da se zaupanje v zavod vedno bolj veča.

POLJSKA ODPRAVI ZLATO KLAVZULO

Poljska vlada pripravlja dekret, s katerim se razveljavlja zlata klavzula za vse obveze v dolarjih in funtih. Vsa izplačila se izvrše v razvrednotenih dolarjih in funtih. Ta dekret bi veljal tudi za poljske obveze v tujini. Izjemoma pa ta dekret ne bi veljal za stabilizacijsko posojilo, ki ga je Poljska razpisala v l. 1927. v USA.

Adria prasek je boljši

Senator dr. Gregorin je v senatu odločno nastopil za to, da se dinar stabilizira po tečaju 7 švicarskih frankov za 100 Din, kolikor danes dejansko znaša tečaj.

Po zadnjem izkazu Čsl. Narodne banke znaša njena zlata podloga (vse v milijonih Kč) 2,6610 in je ostala skoraj neizpremenjena. Obtok bankovcev se je znižal za 225 na 5,318-2, kritje pa je padlo od 43-2 na 43-1 odstotkov.

Zlata in devizna podloga nemške Drž. banke se je zopet znižala za 12-2 milijonov mark in je s tem kritje padlo od 8-2 na 8-0%.

Banka belgijske socialistične stranke, je prišla v plačilne težkoče, ker so zadruge in strokovne organizacije dvignile velike vsote. Banka je zaprosila vlado za kredit v višini 150 milijonov frankov, ki ga je vlada tudi dala.

Société Marseillaise de Crédit, najvažnejša provinčna banka je dosegla lani 5-2 (predlanskem 5-6) milijonov frankov čistega dobička in izplača zopet 5% dividendo. Njen delniški kapital znaša 100 milijonov, njene rezerve pa 54-3 milijonov frankov. Kontrolirana je od Société Générale v Parizu.

Rumunska vlada je zahtevala od tujih upnikov, da ji priznajo za plačila, ki zapadejo 1. avgusta, moratorij.

Občni zbor Združenja pletilcev

Število pletilcev padlo za 20 odstotkov -- Nad 40 tisoč šušmarjev v Dravski banovini

V lepi harmoniji je potekel občni zbor Združenja pletilcev, ki ga je otvoril in z izredno koncilijantnostjo vodil pri vseh članih združenja zelo priljubljeni predsednik Henrik Franzl. Po konstataciji sklepčnosti občnega zbora je imenoval za zapisničarja tajnika Popoviča, za overovatelja zapisnika pa dr. Hudovernika in Ulago Ferdinanda. Toplo pozdravlja vse zborovalce ter zlasti zastopnika ljubljanske občine nadoficiala Selana, zastopnika okrožnega odbora obrtniških združenj Toneta Poljšaka, ravnatelja Ozimiča kot zastopnika Društva industrijev in veletrgovcev, ki je vedno nad vse podpiralo Združenje, in zastopnike tiska, ki jih prosi še za nadaljnjo naklonjenost tiska.

Nato je podal

Predsednik Franzl svoje poročilo, iz katerega posnemamo.

Skoraj na vseh občnih zbora raznih stanovskih organizacij se nudi enaka slika. Malodušje osvaja ljudi in klic po pomoči, da bi že enkrat nastalo zboljšanje, postaja vedno nujnejši.

Tudi pletilska stroka je v težki krizi. Le neznaten del pletilcev je mogel izrabiti kapaciteto strojev do 50%-ov. Vsi manjši obrati vegetirajo in so bili zaposleni komaj par mesecev v jeseni. Vsi pletilci so zato utrpeli znatne izgube.

Zmanjšana kupna moč prebivalstva, občutna bremena davčnih, bohotno razvito šušmarstvo, neolajna konkurenca od strani nekaterih podjetij iz južnejših krajev naše države, ki so vrgli na trg velike množine manjvrednega blaga po sramotno nizkih cenah ter končno razne zaščitne uredbe in predvsem zakon o zaščiti kmetov, vse to je povzročilo propadanje pletilskih podjetij. Dalje je govoril predsednik o zaščiti kmeta, ostri davčni praksi ter vprašanju pridobnine za malega obrtnika. V teh stvarih je sicer bilo doseženih nekaj uspehov, toda velik del naših zahtev je ostal nerešen. Zlasti zahtevamo nadalje pavšaliranje pridobnine tudi za male obrtnike v mestih.

Nato je govoril o enem najbolj perečem vprašanju, ki najbolj ogroža obrtništvo — o šušmarstvu.

Kako zelo se je šušmarstvo razvilo, dokazujejo podatki Zbornice za TOI, ki je ugotovila, da je v Dravski banovini iz raznih obrtniških strok nad 17.000 šušmarjev, katerih kosmati zaslužek se ceni na približno 40 milij. Din letno. Vsled ogromne škode, ki jo povzročajo šušmarji legalnim obrtnikom, se je na mogočnem protestnem zborovanju v Mariboru soglasno sklenilo, da morajo biti za natančno izpolnjevanje banske naredbe proti šušmarstvu odgovorni ne le obč. predstavniki in poveljniki orožniških postaj, temveč tudi sreski načelniki. Širokogrudnost obrtnih oblasti pri postopanju proti ovajenim šušmarjem se mora nehati!

Posebna vrata šušmarjev pa so v naši stroki nekateri večji trgovci z modnim blagom, ki zaposlujejo proti sramotno nizkim plačam z izdelavo pletenin šušmarje in jim v to svrhu dobavljajo volno. Tudi proti tem podpirateljem šušmarstva bomo našli sredstva, da jim onemogočimo nadaljnje šušmarjenje.

Za uspešen boj proti šušmarstvu je uprava združenja imenovala iz vrst svojih članov zaupnike, katerih delokrog je natančno opredelila. Zamisel postavitve zaupnikov se je izkazala za zelo posrečeno. Naši zaupniki so svojo nalogo redno in vestno vršili. Predsednik Franzl apelira na vse člane, da zaupnike čim bolj podpirajo in da jim dajo vse potrebne podatke.

Hvalevrednemu prizadevanju okrožn

ga odbora obrtniških združenj v Ljubljani je pripisati, da je dobilo obrtništvo v območju ljubljanskega okrožnega odbora svoje zastopnike pri sreskih in mestnih načelstvih. S tem bo zaupnikom znatno olajšan boj proti šušmarstvu.

Predsednik Franzl navaja nato, da se je uprava združenja borila tudi za omiljenje davčnih bremen in da je podrobno informirala člane davčnih odborov o bednem stanju pletilskega obrta.

Posebno važno je za nas vprašanje priznanja pletilskega obrta za rokodelski obrt. V tem oziru smo dosledni, da so vse zbornice v državi na svoji konferenci glede novelizacije obrtnega zakona priznale umestnost naše zahteve in sprejele skupni predlog, da se uvrsti pletilstvo med rokodelske obrte, ki so vezani na strokovno usposobljenost. Smatram za svojo dolžnost izreči zahvalo Zbornici za TOI, ker je našo zahtevo avtoritativno podprla. Poudarjam, da od te svoje zahteve nikdar ne odstopimo, pa če bi tudi sedaj ponovno stopili v ospredje kak drugi interes, ki bi, kakor se je že zgodilo, zopet v zadnjem momentu preprečili izvedbo naše zahteve.

Koncem svojega poročila je omenil predsednik Franzl, da bi bil položaj pletilcev še mnogo obupnejši, če bi ne bilo stanovskih organizacij, ki so se pogumno in odločno borile za pravice obrtništva. Še lepše uspehe pa bodo dosegle te organizacije, če bomo strnili svoje vrste, ter z ljubeznijo in nesebično delali v svojih stanovskih organizacijah za napredek obrtništva in še posebej za napredek pletilske stroke (živahno odobravanje).

Nato je podal tajniško

poročilo tajnik Popovič,

ki je med drugim izvajal:

Obrtništvo stalno nazaduje in s strahom se moramo vprašati, kaj prinese bodočnost, če ne pride kmalu radikalna pomoč. Uradni podatki Zbornice za TOI pravijo, da je bilo v l. 1933 prijavljenih 927, odjavljenih pa 2.263 obrtniških obrtov. Naša statistika pa pravi, da je bilo prijavljenih 18, začasnou ustavljenih 7, opuščenih pa 52 pletilskih obrtov. To se pravi, da se je zmanjšalo število pletilskih obrtov samo v enem letu za 20%. Resna je nevarnost, da bodo pod pezo raznih bremen omagali še tisti, ki so dosedaj vzdržali.

Rešitev je le v samopomoči in v najbolj intenzivnem delu za napredek stanovskih organizacij. Zato smo tudi pozdravili ustanovitev okrožnega odbora obrtniških združenj, ki bo kot vrhovna obrtniška organizacija avtoritativno vplivala na enotno delovanje vseh obrtniških organizacij. Priznati tudi moramo, da je okrožni odbor svoje delo odlično začel in da je po zaslugi okrožnega odbora tudi delovanje raznih obrtniških organizacij že odločnejše in uspešnejše. Želimo le, da se to medsebojno delo še poveča, ker bodo naši uspehi večji, če se bomo mogli opirati na složne in močne obrtniške organizacije.

Koncem leta 1933 je bilo 250 pletilcev in pletiljk, ki so imeli 220 pomočnikov in 56 vajencev. V primeri z l. 1932 je število pomočnikov zelo padlo, dočim je število vajencev naraslo.

Delo uprave je bilo zelo intenzivno ter je uprava izvršila številne intervencije, od katerih je zlasti omeniti intervencijo pri trgovinskem ministristvu, da se pletilstvo prizna kot rokodelski obrt. Posebno pa se je borila uprava proti šušmarstvu. Naš boj bi imel mnogo več uspeha, če ne bi nekateri uradi bili do šušmarjev tako neverjetno popustljivi. Tajnik Popovič navaja primer, ko je ogradila uprava neko trgovko, da ima pomočnico in da izdeluje na dveh

strojih pletenine brez pooblastila. Orožništvo je podatke uprave potrdilo in tudi ovadenka sama je priznala, da ni zaprosila za obrt, ker se ji je to na sreskem načelstvu odsvetovalo. Naravno, da je bil pri takšnem naziranju na sreskem načelstvu tudi rezultat ovadbe negativen. Seveda se s tako rešitvijo uprava ni mogla zadovoljiti, temveč je potom Zbornice odstopila zadevo banski upravi v razčiščenje.

Ker je bilo več takšnih primerov, je nastala zahteva, da se v obrtni zakon vnese novela, po kateri bi se strogo kaznovalo vsako šušmarstvo. Kdor izvršuje obrt brez pooblastila, naj bi se kaznoval z globo od 200 do 10.000 Din, orodje in material pa naj se mu zaplenita. Kot uspeh mora omeniti, da je okrožni odbor na podlagi okrožnice banske uprave določil obrtniške zastopnike pri sreskih načelstvih pri kazenskih postopkih proti ovadenim šušmarjem.

Nato omenja poročilo razne akcije uprave za omiljenje davčnih bremen ter akcijo glede obveznega zavarovanja obrtnikov za primer bolezni, onemoglosti in smrti. — Vsled težkih gmočnih razmer, v katerih živijo obrtniki, bo treba to zavarovanje najbrže odložiti na boljše čase. Z apelom na vse zborovalce, da se čim bolj oklenejo svoje organizacije je zaključil tajnik Popovič svoje z odobravanjem sprejeto poročilo.

Blagajniško poročilo je podal blagajnik Martin Mahkota. Izdatki združenja so znašali 23.756 Din, prebitek dohodkov pa 348 Din. Poročilo nadzorstva je podal Andrej Jeglič. Nadzorstvo izreka upravi in blagajniku za njih požrtvovalno delo polno priznanje. Tudi proračun za l. 1934 je podal Martin Mahkota. Vsa poročila, ko tudi proračun je zbor soglasno sprejel. Prav tako tudi predlog predsednika Franzla glede prispevkov za leto 1934. Sklenjeno je bilo, da plačajo člani z 1 do 2 plet. stroji Din 60, s 3—5 Din 90, s 6—10 Din 130 in z več kot 10 stroji Din 200. Obremenjeni so torej predvsem le premožnejši člani.

Predsednik Franzl poroča nato, da je priznal industrijski odsek Zbornice trdkam Šušteršič v Lescah in Vidic v Radovljici industrijski značaj. Ker sta bila lastnika teh trdk v nadzorstvu, oziroma v upravi in ker so prazna še tri mesta namestnikov, se soglasno izvolijo kot namestniki: Ogrizek Andrej iz Kranja, Maček Martin iz Logatec, Čuden Draga in Babšek Marija iz Ljubljane, v nadzorstvo pa Josip Penca iz Novega mesta.

Pri slučajnostih se je zlasti poudarjala potreba ustanovitve gospodarske zadruge. Načelno se ustanovitev takšne zadruge sklene in se izvolijo v pripravljalni odbor: gospe Geržina, Čuden in Beguš, g. Černive iz Naklega, Ulaga in en član uprave. Končno je še občni zbor sklenil, da bodi prihodnji občni zbor na delavnik in sicer popoldne.

Nato je zaključil predsednik Franzl v najlepši harmoniji in slogi potekli občni zbor.

Monopolizirane tiskovine računov. Vse cenj. trgovce in obrtnike opozarjamo, da stopijo nove takse za račune 20. aprila v veljavo. Račune zamorejo tudi po novem pravilniku tiskati tiskarne, potrebno je samo, da se pred uporabo predložijo davčni upravi v kolkovanje. Tiskarna Merkur izvrši vsa tozadevna naročila po predpisih točno in po zmereni ceni.

PRVE POSLEDICE RIMSKEGA SPORAZUMA

Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Madžarsko so se uspešno končala. Med drugim je Avstrija zvišala Madjarski uvoznik kontingent za žito od 700.000 na 1 milijon stotov. V enakem razmerju je povišala Avstrija Madjarski tudi uvozni kontingent za moko.



Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zalostna kronika

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani, je izdalo o otvorjenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnah izven konkursa za čas od 11. marca do 20. marca to okrožnico:

A. Otvorjeni konkurzi:*)

Savska banovina: Posarić Cvetko, trgovina z usnjem in čevljarstvi potrebščinami, Zagreb, Tratinška c. 55. (konkurz se ne otvori, ker dolžnik nima dovolj imetja za pokritje konkurznih stroškov).

Zetska banovina: Veljašević Novak, kavararnar, Peč.

Dunavska banovina: Masoidek Jakov, podjetnik, Sirakovo, srez ramski.

B. Razglašene prisilne poravnave:

Savska banovina: Čirić Branko, trgovina z manufakturnim in galanterijskim blagom, Zagreb, Masarykova ul. 9; Haas Giza, posestnica, in Haas Samuel, lastnik istoimenske tvrdke, Slavonska Požega; Margulin Milan, lekarnar, Križevci; Tomić Slavko, trgovec, Slavonska Požega.

Primorska banovina: Miličević Stojan, prot. trg. z mešanim blagom, lastnik Stojan Miličević pok. Franje, Mostar; Seljačka potrošna zadruga r. z. s. o. j. in njeni člani, ki osebno jamčijo, Privlaka.

Drinska banovina: Blagojević R. Tijosa, pokojnega masa, trgovca, Obrenovac; Kohout Jan, trgovec, Sid; Lihić Sulejman, trgovina z mešanim blagom, Rogatica.

Dunavska banovina: Arnold Andrija mg. ph., drogerist, Novisad.

Vardarska banovina: Rudnik »Preševo«, Preševo, in Risto Bunuševac, Gjevgjelija.

C. Končana konkurzna postopanja:

Savska banovina: Glessinger Pavla, zapuščina, Osijek; Hrkmán Lazar, trgovec, Bogovljia; Kovač i Brank, Virovitica; Šafar Tómo, urar, Karlovac; Zimmer Vladoje, trgovec, Zagreb.

Primorska banovina: Mirković Ignat Markov, neprot. trgovec, Veli Rat.

Drinska banovina: Milanović Vučeta, trgovec, Dubci.

Dunavska banovina: Bertl Jovan, Subotica; Dovat Miloš, Melenci; Hayer Beti, Senta.

Moravska banovina: Janjić Kosta i sin, trgovina, Kruševac (lastnik Janjić Janja); Šoamović Bora, trgovec, Niš.

Beograd, Zemun, Pančevo: Čonkić Petar, Beograd.

D. Potrjene prisilne poravnave:

Vrbaska banovina: Sohr Leon, Otok.

Dunavska banovina: Stejin Jovan, trgovec, Novisad.

Beograd, Zemun, Pančevo: Bodi i Vukadinović, trgovina, Beograd (lastnika Sterija Bodi in Kosta Vukadinović).

*) Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti.

**) Podrobnejši podatki v tajništvu društva.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 28. marca objavlja med drugim: Razglas o občinskih davščinah in o izvajanju obč. proračuna in proračunske naredbe mestne občine Maribor — Pravilnik o pobiranju gradbenih taks v mestni občini Maribor — Opozorilo glede zaščitnih naprav za stroje — Objave o pobiranju občinske trošarine. — Odločbo o izpremembi statuta Delavske zbornice v Ljubljani — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Št. 3026/II.

NABAVA

»Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje dobavo 48.000 metrov krajnikov na dan 11. aprila 1934. za Prometno upravo drž. rudnika v Zabukovci.

Pogoji pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, 24. marca 1934.



Vpisala se je nastopna tvrdka:

Gradbena družba V. Bidove, družba z o. j. v Kranju. Obratni predmet: Družba je upravičena prevzemati, projektirati in izvrševati vsakovrstne stavbe, bodisi na račun javnih teles ali zasebnikov, kupovati in ustanavljati in graditi vsakovrstne delavnice stavbne stroke in trgovati s svojimi proizvodi ter tudi s kupljenim stavbnim materialom. Osnovna glavica v višini 200.000 Din je v gotovini vplačana. Poslovodja Pire Gabrijel, stavbnik v Ljubljani. Družbo zastopa poslovodja.

Vpisala se je ta sprememba:

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu, podružnica v Mariboru. — Vpiše se Šribar Makso, uradnik podružnice, ki je upravičen soppodpisovati tvrdko v smislu pravil in instrukcij.

Izbrisale so se te tvrdke.

Slovenska banka, podružnica Ljutomer. zbog prenosa poslov na centralo v Ljubljani.

Frane Bedić, trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru, zbog prestanka obrata.

Vilim Piek, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno v Mariboru, sedež glavne trgovine v Zagrebu, zbog prestanka obrata.

Prva jugoslovanska tvornica plutovina-stih in lesnih izdelkov I. Božić in M. Lašić v Mariboru, zbog prestanka obrata.

Ivan Marinić, gostilna, Št. Vid pri Stični, zaradi smrti prejšnjega lastnika.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrolbi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šeleburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Konkurzi in prisilne poravnave.

Odpravljen je konkurz lesnega trgovca Kopača Antona v Stari vasi, ker je bila razdeljena vsa masa.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovinah;

posestnice in usnjarkar Dermota Alojzije v Železnikih nad Škofjo Loko. Poravnalni sodnik dr. Prešern, poravnalni upravnik Niko Žumer, župan v Železnikih. Narok za sklepanje poravnave dne 30. aprila ob 9. pri sodišču v Škofji Loki, rok za oglasitev do 25. aprila.

Šabca Janka, bivšega trgovca v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Andrejčić. Narok za sklepanje poravnave dne 30. aprila ob pol devetih, rok za oglasitev do 24. aprila.

tvrdke M. Spreitzer in njenega edinega lastnika Matije Spreitzerja v Ljubljani, trgovca z mešanim blagom na debelo. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Korun. Narok za sklepanje poravnave dne 30. aprila ob 11., rok za oglasitev do 24. aprila.

Račune

v blokih po 25 ali 50 komadov dobavlja v lični opremi in po konkurznem cen

Tiskarna Merkur, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23.

Natisnjene račune je treba pred uporabo predložiti davčni upravi v kolikovanje.

Dobava-prodaja

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 29. marca ponudbe o dobavi 150 plošč železne pločevine.

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 4. aprila ponudbe o dobavi 20.000 kilogramov portland-cementa; do 11. aprila o dobavi 12.000 krajnikov; do 18. aprila pa o dobavi 3 elektrovrtalnih strojev.

Dravska direkcija pošte v Ljubljani sprejema do 5. aprila ponudbo za dobavo 12.500 pol gumiranega papirja 44/50 — ca. 16 kg per 1000 pol in 200 pol ovojnega papirja 90/126, 10 klp. motvoza št. 2/0 à 500 g in 10 l petroleja.

Umetniška steklarska dela za kapelico »Trpečeg Krsta« na Jelačičevem trgu v Zagrebu se oddajo potom ponudb, katere je poslati do 5. aprila odboru za zgradbo kapelice Trpečeg Krsta v Zagrebu. (Razpis je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Doge za sode se prodajo potom pismenih ponudb, katere je vložiti do 5. aprila pri kr. direkciji šum v Vinkovcih. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Instalacija centralne in zračne kurjave v novi zgradbi v Skoplju se odda potom pismenih ponudb, katere je vložiti do dne 7. aprila pri Trgovinsko-industrijski komori v Skoplju.

Direkcija drž. železarne Vareš sprejema do 11. aprila ponudbe o dobavi raznih kemikalij.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do dne 12. aprila ponudbe o dobavi 1000 podkev.

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 24. aprila ponudbe o dobavi materiala za meteorološko službo.

Razpisane so te ofertalne licitacije:

Dne 5. aprila pri Upravi smodnišnice v Kamniku za dobavo 100.000 kg trinitrotoluola, dne 9. aprila za dobavo 100.000 kg kalijevega solitra, dne 12. aprila za dobavo 200.000 kg amonijevega solitra, dne 13. aprila pa za dobavo 40.000 kg smole.

Dne 16. aprila pri Upravi državnih monopolov v Beogradu za dobave 8000 m³ hlodov; dne 25. aprila za dobavo motvoza. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled).

Dne 10. aprila bo pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu ustmena licitacija za dobavo ca. 16.000 kg petroleja.

Dne 29. marca bo pri Komandi 17. pešaškega polka v Vinkovcih licitacija za dobavo 1890 m³ drv in 50 ton premoga. (Oglašta sta na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istih komandah.)

RAČUNI V ZLATIH FUNTIH

Nekateri izvozniki zaračunavajo dosti-krat svoje blago v zlatih funtih, da se s tem obvarujejo pred zlimi posledicami kolebanja funtovega tečaja. Zlata klavzula je v Angliji tudi dovoljena in se zato sme uporabljati. Treba pa je v fakturi navesti tudi vrednost blaga v papirnatih funtih po dnevnem tečaju londonske borze. Dogodilo se je namreč že, da so smatrale angleške carinske oblasti navedbo cene le v zlatih funtih kot poizkus plačati manjšo carino. Zato treba vedno navesti poleg cene v zlatih funtih tudi ceno v papirnatih funtih po dnevnem tečaju londonske borze.

DOBRI POSLI NABAVALJALNIH ZADRUG

Na kongresu srbskih kmetijskih nabavljalnih zadrug je bilo konstatirano, da je njih glavna nabavljalna zadruga prodala lani blaga za 26 milijonov Din, to je za skoraj šestkrat več ko v l. 1929. Kriza se torej nabavljalnih zadrug ne tiče. Kljub temu pa naj bi bile oproščene vseh davkov!

Razno

Originalen predlog si je dovolil senator Šerif Arnautović. Predlagal je namreč, da bi morali dati naši milijonarji polovico svojega premoženja za državno obvezno posojilo. To bi veljalo tudi za industrialce, katerim bi »stručnjaci« kar ocenili vrednost njih podjetij in bi bila potem stvar industrialcev, kje najdejo potrebne vsote. Odveč je govoriti o neresnosti tega predloga.

Kmetijski odsek trgovinske zbornice v Beogradu je nabavil nad 2000 zabojev pomaranč, limon in mandarin v Kaliforniji, da se z njimi razvije gojitev teh sadežev v Dalmaciji in Hrvatskem Primorju.

V ustaškem procesu zelo kompromitirana kot organizatorja atentatov, dr. Artukovića in Singerja so avstrijske oblasti aretirale. Ni pa še gotovo, če bo Avstrija tudi v resnici nekaj ukrenila, da preneha biti priljubljeno zatočišče za vse atentatorje proti naši državi.

Komandant vseh hitlerjevskih napadalnih oddelkov, kap. Röhm bo preživel v spremstvu 8 najvišjih oficirjev svojih čet velikonočne praznike v Dalmaciji.

Stalne razstave bolgarskih agrarnih proizvodov bo organizirala Bolgarska pri vseh svojih konzulatih, da se s tem propagirajo bolgarski proizvodi po svetu.

Vsled vedno novih nemirov, atentatov in sabotažnih dejanj, bo zahtevala španska vlada od parlamenta, da se zopet uvede smrtna kazen.

Rezultat angleškega industrijskega velesejma je zelo ugoden. Naročila za domačo industrijo so bila znatno večja ko lani in prav tako tudi dohodki velesejma.

Keramična industrija v U. S. A. je zvišala mezde za 10%, delovno dobo pa skrajšala za 10%.

Sovjetska težka industrija izkazuje za prva dva meseca t. l. v primeri z istima mesecema lani to zboljšanje produkcije: premoga za 6 odstotkov, vlitiga železa za 7 in nafte za 30 odstotkov.

V avstrijski kemični industriji se je produkcija letos znatno povečala vsled mnogih novih naročil.

Produkcija poljskih elektrotehničnih tvornic je dosegla lani vrednost 45 milijonov zlotov, dočim je znašala predlanskim le 39 milijonov zlotov.

Muzej piva ustanove v Plznju. V muzeju bo podana vsa zgodovina plzenskih pivovaren.

Uprave javnih kopališč so v raznih nemških mestih nasvetovale Židom, da je bolje za nje, če ne hodijo v javna kopališča.

Program ljubljanske radio postaje

Petek, 30. marca: 18.00: »Parsifal« (Wagner) prenos iz Zagreba — V odmoru čas in poročila.

Sobota, dne 31. marca: 12.15: Haydn: Glockensymphonie (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, nadaljevanje Haydnove simfonije — 17.30: Prenos velikonočne procesije iz cerkve sv. Petra v Ljubljani — 20.00: Velikonočne pesmi poje mešani oktet — 20.30: Sionski spevi (Premrl) za sopran solo s spremljevanjem radio orkestra — 21.00: Koncert radio orkestra — 22.00: Čas, poročila — 22.20: Slavnostne kompozicije v reproducirani glasbi.

Štev. 3029/II.

NABAVA

»Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje dobavo treh komadov električnih vrtnih strojev na dan 18. aprila 1934.

Pogoji pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, 24. marca 1934.

Če si kupec za kolo, kupi le novo „PUCH“ chromirano kolo ki ti ne rjavi in imel ga boš 10 do 20 let! Dobiš ga le pri tvrdki

IGN. VOK - Ljubljana

Tavčarjeva ulica

ali v podružnicah v Kranju in v Novem mestu

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

» priporočila za inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: TiskarnaMerkur.